

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی فسا

دانشکده پزشکی

پایان نامه برای اخذ درجه دکتری عمومی

عنوان:

اپیدمیولوژی دیابت ملیتوس، پره‌دیابت و دیابت تشخیص داده نشده در شهر فسا: نتایج مطالعه کوهورت فسا

استاد راهنما:

دکتر مریم کاظمی

نگارش:

علی حیدرزاده

در رشته‌ی:

دکتری عمومی

شماره پایان‌نامه: ۹۲۴۵

مهرماه ۱۴۰۰

چکیده

اپیدمیولوژی دیابت ملیتوس، پره‌دیابت و دیابت کنترل نیافته در شهر فسا: نتایج مطالعه کوهورت فسا

مقدمه: دیابت یک بیماری متابولیک مزمن است و شیوع و بار این بیماری در سطح جهان در حال افزایش است همچنان‌که عوامل گوناگونی نیز در بروز آن دخیل هستند. دیابت علاوه بر تحمل هزینه بر سیستم بهداشتی باعث ایجاد عوارض متعدد میکرو و ماکرو واسکولار نیز می‌گردد. این مطالعه با هدف بررسی و مقایسه اپیدمیولوژیک عوامل مرتبط با این بیماری انجام‌گرفته است.

روش بررسی: با توجه به اطلاعات موجود در مطالعه کوهورت پرشین فسا تمامی شرکت‌کنندگان در این مطالعه به افراد مبتلا به دیابت و غیر مبتلا به دیابت، بر اساس اظهارات خود فرد، تقسیم گردیدند. سپس فاکتورهای مختلف دموگرافیک، عادات رفتاری و شاخص‌های تن‌سنجی در این گروه‌ها ابتدا بین افراد دیابتی و غیر دیابتی و سپس در بین افراد غیر دیابتی که با توجه به آزمایش قند خون ناشتا به گروه‌های سالم، پره‌دیابتیک و یا دیابتیک تقسیم‌شده بودند، بررسی و سپس با یکدیگر مقایسه گردید.

نتایج: در این مطالعه افراد دیابتی نسبت به افراد غیر دیابتی میانگین سن، BMI و WC بیشتر، و فعالیت فیزیکی و انرژی مصرفی کمتری داشته‌اند؛ همچنین دیابتی‌ها بیشتر زن، بیوه و بی‌سواد بوده‌اند و غیر دیابتی‌ها بیشتر شاغل، مصرف‌کننده الکل، تریاک، قلیان و سیگار و در معرض دود سیگار بوده‌اند. افراد غیر دیابتی با قند خون ناشتای طبیعی بیشتر مردان، شاغل‌ها، متأهل‌ها، تحصیل‌کرده‌ها، سیگاری‌ها و افراد در معرض دود دست‌دوم سیگار بوده‌اند؛ و افراد با قند خون ناشتای غیرطبیعی مصرف قلیان و میانگین سن، BMI و WC بیشتر و میانگین فعالیت فیزیکی کمتری داشته‌اند. در افراد غیر دیابتی ارتباط معناداری بین قند خون ناشتا و انرژی دریافتی، مصرف الکل و مصرف تریاک وجود نداشته است.

نتیجه‌گیری: محدوده‌ی قند خون غیرطبیعی در مردان، شاغل‌ها، متأهل‌ها، تحصیل‌کرده‌ها، سیگاری‌ها و افراد در معرض دود دست‌دوم سیگار کمتر، و در مصرف‌کنندگان قلیان و همچنین افراد با سن، شاخص توده‌ی بدنی و میزان دور کمر بالاتر و میزان فعالیت فیزیکی پایین‌تر، بیشتر است.

واژگان کلیدی: دیابت، اپیدمیولوژی، دموگرافیک، رفتاری، دخانیات، تن‌سنجی، BMI

Abstract

Epidemiology of diabetes mellitus, pre-diabetes and uncontrolled diabetes in Fasa city: Results of Fasa cohort study

Introduction: Diabetes is a chronic metabolic disease that its incidence is multifactorial and the prevalence and burden of this disease is increasing worldwide. In addition to imposing costs on the health system, diabetes also causes numerous micro- and macro-vascular complications. The aim of this study was to epidemiologically evaluate and compare the factors associated with this disease.

Methods: According to the information provided by the Persian Fasa cohort study, all participants in this study were divided into diabetic and non-diabetic individuals based on their own statements. Then, different demographic factors, behavioral habits and anthropometric indices in these groups were examined and compared firstly between diabetic and non-diabetic individuals and then among non-diabetic individuals, who were divided into normal, pre-diabetic or diabetic groups according to their fasting blood glucose.

Results: In this study, diabetic individuals had higher mean age, BMI and WC than non-diabetic individuals, and lower mean physical activity and energy expenditure; Also, most diabetics were women, widows, unemployed and illiterates, and non-diabetics were mostly alcohol, opium and hookah users, cigarette smokers and passive smokers. Non-diabetics with normal fasting blood glucose were mostly men, employees, married people, educated, smokers, and passive smokers; And people with abnormal fasting blood glucose used hookah and had higher mean age, BMI and WC and lower mean physical activity. In non-diabetics, there was no significant relationship between fasting blood glucose and energy expenditure, alcohol consumption and opium usage.

Conclusion: Abnormal blood glucose range is lower in men, employees, married people, educated people, smokers and passive smokers, however it is higher in hookah users as well as individuals with more BMI, WC and less physical activity.

Keywords: Diabetes, Epidemiology, Demographic, Behavioral, Tobacco, BMI, Anthropometry